

Sürdürülebilirlik Bülteni

Temmuz 2025

JCR Avrasya Derecelendirme

Ekonomik Araştırmalar

Basel, Beklenen Çerçeveyi Duyurdu.

Basel Bankacılık Denetim Komitesi, bankaların iklimle ilgili risklerini açıklaması için uzun süredir beklenen çerçeveyi yayımladı. Gönüllülük esasına dayalı yapılacak olan raporlamalarda uygulama kararı düzenleyici ve denetleyici kurumlara bırakıldı.

Çerçeve, bankaların iklimle ilgili risklerin yönetim süreçleri, kontrolleri ve risk gözetim yöntemleri hakkında niteliksel açıklamalar yapmasını öngörüyor. Sektörel maruziyetler ve finanse edilen emisyonlar konusunda da niteliksel raporlama şartı bulunuyor. Başlangıçta önerilen “kolaylaştırılmış emisyonlar” raporlaması ise çerçeveden çıkarıldı. Finans odaklı sivil toplum kuruluşları, gönüllülüğün raporlama hedeflerini zayıflatabileceğini belirtmekte.

ECB Karbon Yoğunluğunu %38 Azalttı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), portföylerinin karbon ayak izini ve iklim risklerine maruziyetini gösteren bir takım yeni açıklamalarda bulundu. Buna göre, 331 milyar euroluk şirket tahvili portföyünün karbon yoğunluğu 2021–2024 döneminde %38 oranında geriledi.

ECB, şirket tahvili portföyündeki emisyon yoğunluğunu her yıl ortalama %7 azaltmayı yeni hedef olarak açıkladı. Bu hedef, Paris Anlaşması ve AB iklim nötr stratejilerini desteklemek amacıyla belirlendi. Banka, 2021’de başlatılan iklim eylem planı çerçevesinde şeffaflığı artırmak ve para politikasına iklim risklerini entegre etmek için somut adımlar attı. Bu kapsamda yeni kullanılmaya başlayan bir ölçüm metoduna göre bankanın şirket tahvili portföyünün yaklaşık %30’u, enerji, gıda ve gayrimenkul gibi doğaya bağımlılığı veya etki riski yüksek sektörlerde yoğunlaşıyor.

ABD İklim Konularından Uzaklaşıyor.

ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC), eski başkan Gary Gensler döneminde önerdiği bir dizi kuralı geri çekti. Bunlar arasında, ESG odaklı fon pazarlayan yatırım yöneticilerinin yeşil vaatlerini tutarlı biçimde açıklamasını zorunlu kılan düzenleme de bulunuyor. Başkan Trump yönetiminin iklim konularına yaklaşımı da bu değişimin en önemli sebeplerinden bir tanesi.

U.S. Securities and Exchange Commission

SEC, 2022'de "Çevresel, Sosyal ve Yönetişim Yatırım Uygulamaları Hakkında Gelişmiş Açıklamalar" başlığıyla sunduğu taslakta, fon kayıt beyanları, yıllık raporlar ve danışman broşürlerinde ESG stratejilerine dair standartlaştırılmış tablo zorunluluğu öngörmüştü. Öneri, ESG faktörlerini dikkate alan fonların karbon ayak izi ve karbon yoğunluğu gibi sera gazı emisyon metriklerini de yatırımcılara sunmasını amaçlıyordu. Ancak Komisyon, Gensler'in ayrılmasının ardından iklim ve ESG odaklı düzenlemelerden adım adım uzaklaşmakta. Mart ayında iklim açıklama kurallarının yasal savunmasını sonlandırma kararı da bu değişim sürecinin parçası oldu.

Avustralya Sürdürülebilir Finans Taksonomisini Yayımladı.

Avustralya Sürdürülebilir Finans Enstitüsü (ASFI), yeşil ve geçiş odaklı ekonomik faaliyetleri sınıflandırmak üzere gönüllü bir sistem olan Avustralya Sürdürülebilir Finans Taksonomisi'ni yayımladı. Bu taksonomi, şeffaflığı güçlendirmeyi ve sermaye akışlarını ülkenin iklim hedeflerine yönlendirmeyi hedefliyor.

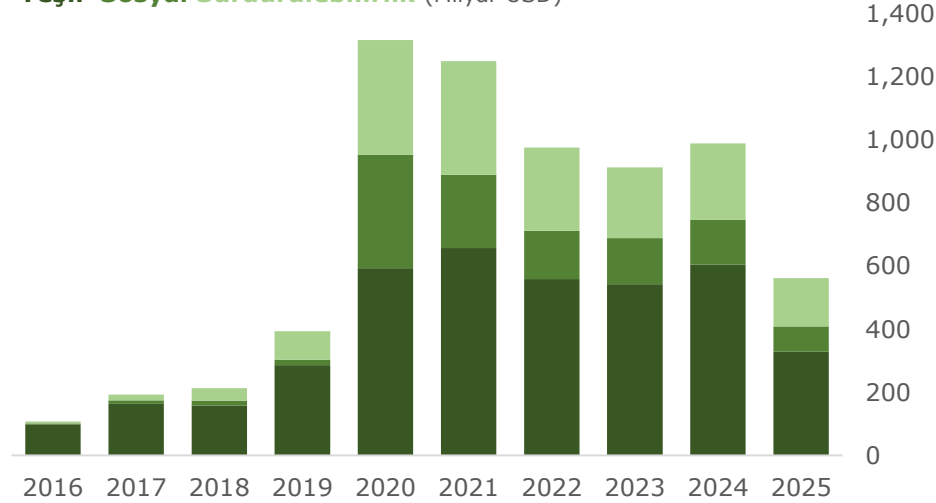

Taksonominin geliştirilmesi, 2023'te Hazine Bakanlığı tarafından başlatılan Sürdürülebilir Finans Yol Haritası'nın en önemli bileşenlerinden birini oluşturuyor. Hazine, bu çalışmayı ASFI'nin hükümet ve finans sektörü iş birliğiyle yürüttüğünü duyurmuştu.

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

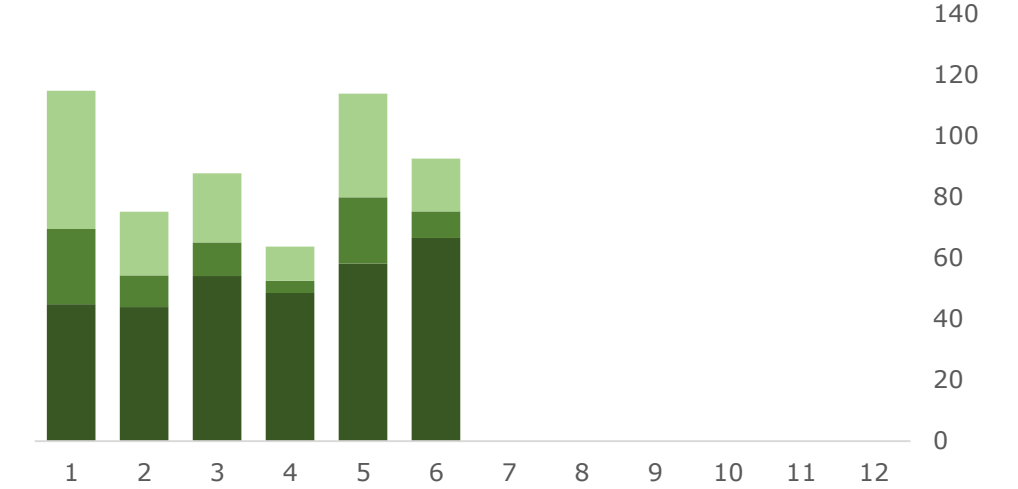
Sürdürülebilir Tahvil İhraçları

Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

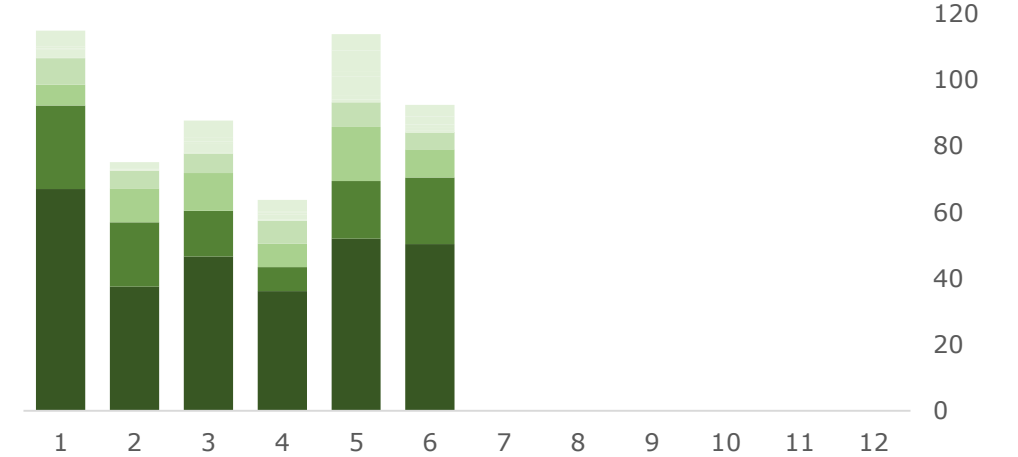
2025 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhraçları

Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2025 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhracının Sektörel Dağılımı

Finans Resmi Kurumlar Teknoloji İmalat Sanayi Diğer (Milyar USD)

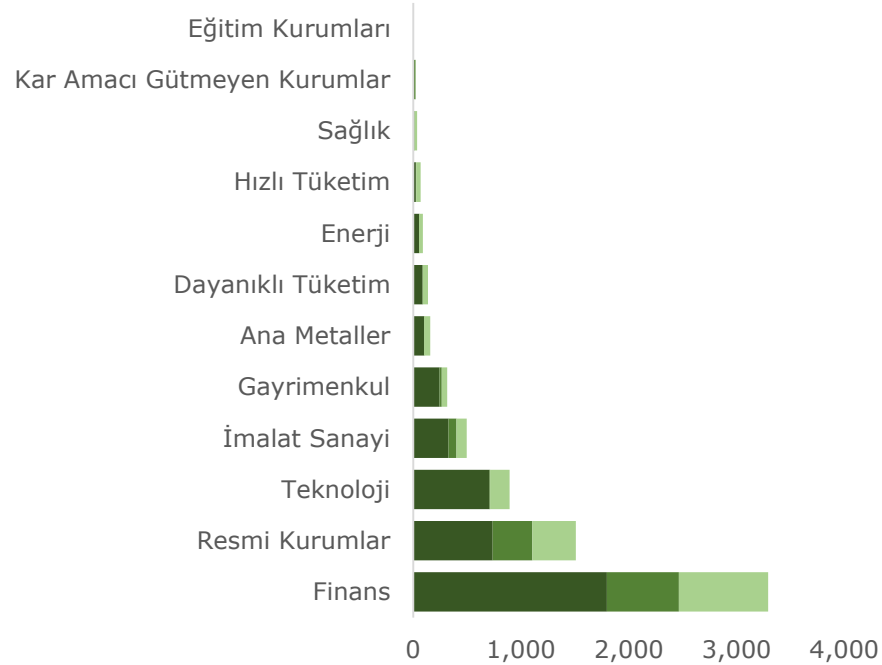

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

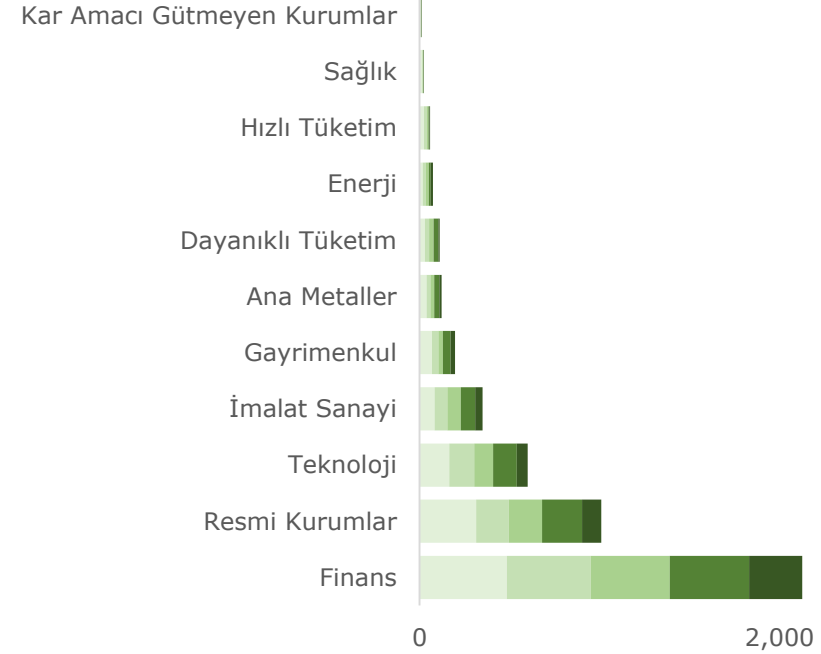
2006-2025 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Tahvil Dağılımı

Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2021-2025 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Yıl Dağılımı

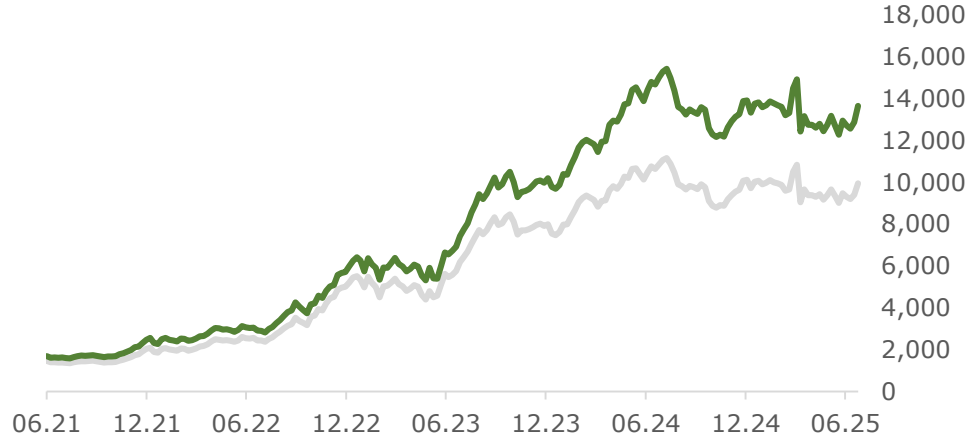
2025 2024 2023 2022 2021 (Milyar USD)

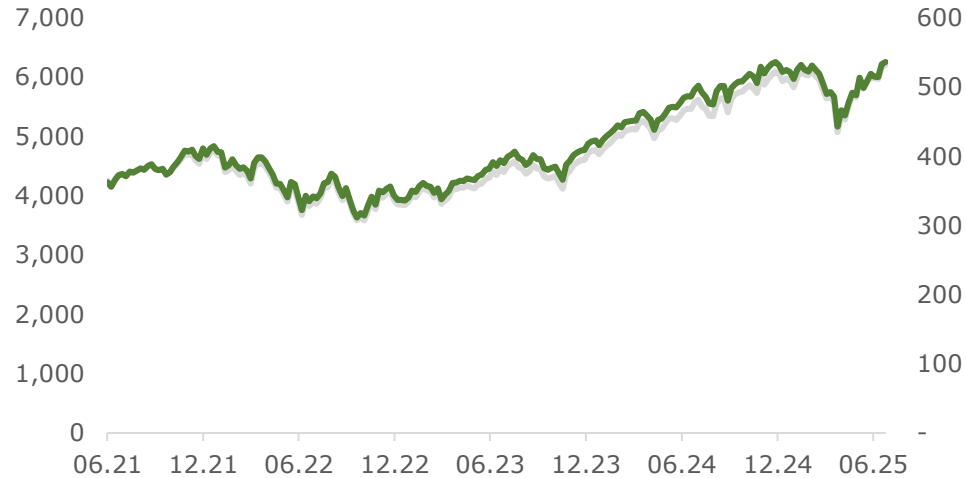
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilirlik Endeksleri

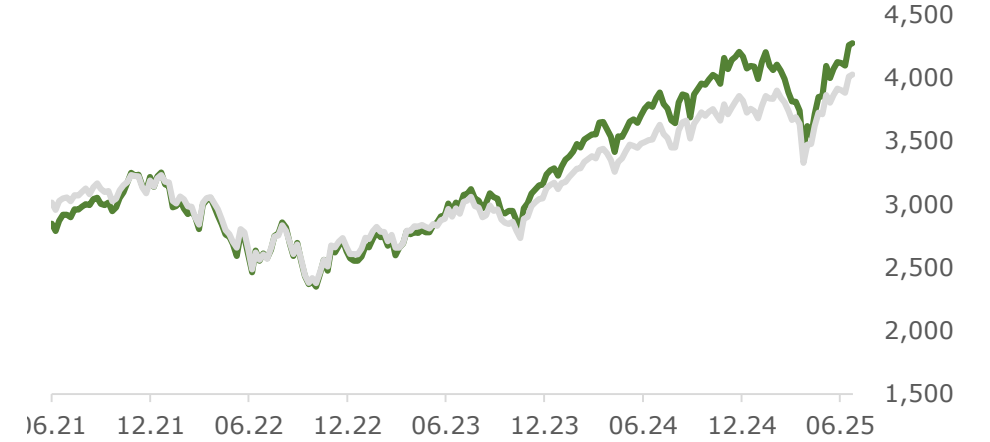
BIST Sürdürülebilirlik Endeksi
BIST100

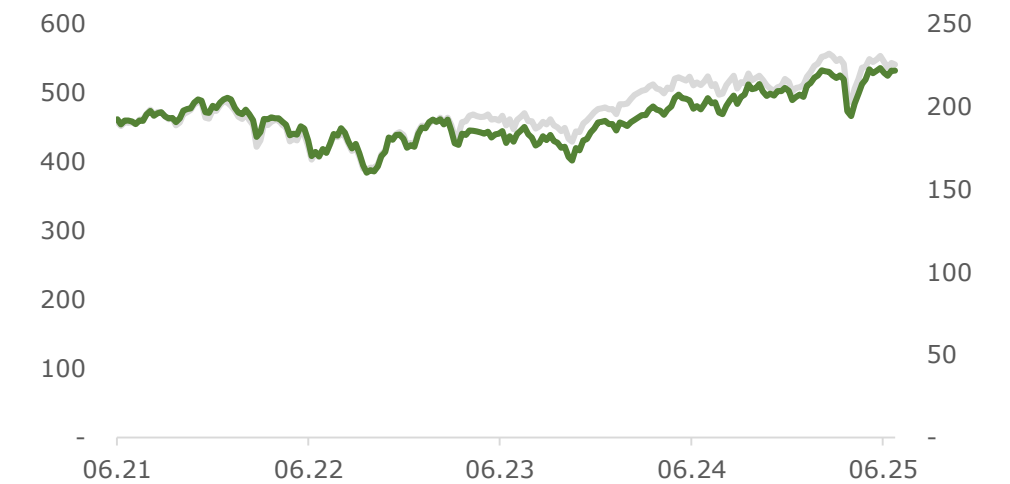
SP500 Sürdürülebilirlik Endeksi (Sağ Eksen)
SP500 Endeksi (Sol Eksen)

KLD400 Sosyal Endeksi
MSCI Global Endeks

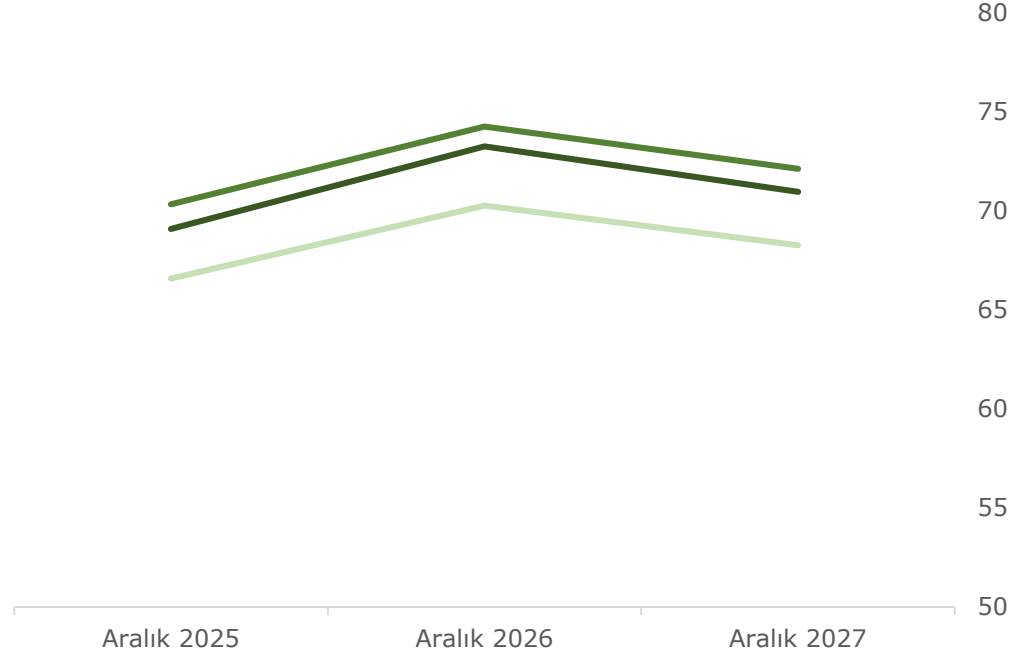

Stoxx Global ESG Liderleri Endeksi (Sağ Eksen)
STOXX600 Endeksi (Sol Eksen)

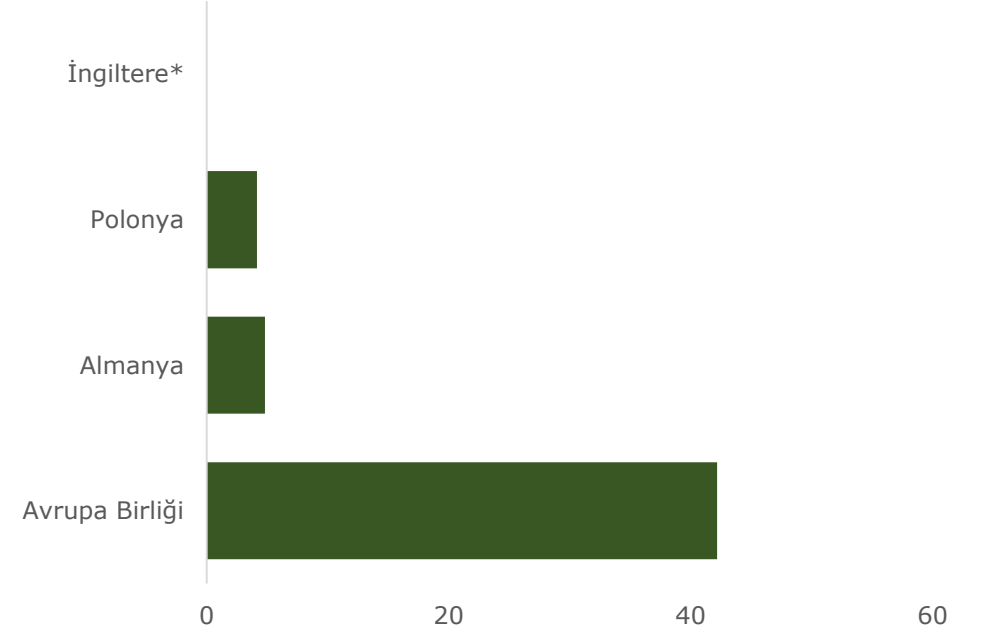

Karbon Piyasası

Karbon sertifika fiyatları 70 USD/t seviyesinde.
30 Haziran 2025 30 Mayıs 2025 30 Nisan 2025

Önümüzdeki 1 ay içinde ihale edilecek olan karbon sertifikası miktarı 60 milyon ton düzeyinde.
İhale Edilecek Karbon Sertifikası (Ton/EUR)

*İngiltere piyasasında önümüzdeki 30 gün içerisinde karbon sertifikası ihraç edilmemekte.

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Ekonomik Araştırmalar

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.

Maslak Mah.
Tařyoncası Sok.
No:1/F F2 Blok Kat:2
34485 Sarıyer/İstanbul
Türkiye

info@jcrer.com.tr
Tel +90 212 352 56 73-74
Faks +90 212 352 56 75

www.jcrer.com.tr

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř. tarafından hazırlanan rapor, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanımıyla hazırlanmıştır ve yalnızca bilgilendirme amacı taşımaktadır. Rapor, herhangi bir finansal enstrümanın alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlamak için hazırlanmamıştır ve bu şekilde yorumlanmamalıdır. Rapor, JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu hazırlayan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu raporda yer alan bilgilerin doğruluğunu garanti etmemekte olup, bu rapor ve içinde yer alan bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan sorumlu değildir. Bu rapor üzerinde JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin telif hakkı bulunmaktadır ve JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin yazılı izni olmadan herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır.